

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apotheca Spiritualem Pharmacorum Contra Litem Contagiosam Aliosque Morbos

Wichmans, Augustin

Antverpiae, 1626

October.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9653

tyr, si iam victus, odio religionis occidatur, & ille ob eam causam, mortem acceptet.

OCTOBER.

Kalendis Octob.

Octob.

Vide cap.
21. Apoc.
Spir. 101.
124.

Rhemis in Gallia S. Remigij Episcopi & Confessoris, qui gentem Francorum conuertit ad Christum, Clodouæo ipsorum rege sacro fonte baptismatis, & fidei sacramentis initiato; & cum annos septuaginta in Episcopatu expleisset, sanctitate & miraculorum virtute conspicuus decessit è vita Idibus Ianuarij: cuius tamen festiuitas hac die recolitur, qua sacrum ipsius corpus postea fuit translatum.

Dvplici titulo hic sanctus ad Belgium pertinet: vno, quod Clodouæum Geldrum adeoque Belgam baptizauerit: altero, quod rem Christianam apud Belgas ac Germanos inferiores restituerit, ac mirificè propagauerit. Dedit Atrebatibus & Cameracensibus *Vedastum*, Tungrensibus *Agricolaum*, Tornacensibus *Theodorum*, Morinensibus *Antimundum* & Colonienensibus *Aquilinū*. Fuit enim Atrebatensis Ecclesia vnà cū Cameracensi, Tornacensi & Morinensi, multis tēporibus Rhemensiu Archipræsuli ceu Metropolitano subiecta: quæ subiectio adhuc anno 1095. durabat, quādo opera Raynoldi Rhemensiu Archiepiscopi, Atrebatensis Ecclesia à Cameracensi separata, proprium accepit Episcopū *Lambertū*, Cantorē Insulanum & Teruanensem Archidiaconum. Rhemensem porro ciuitatem, vt antiquissimam Richardus Vitus libro primo hist. Britan. scribit à Rhemo, Nannetis Celtarum & Britannia regis filio, anno ab orbe condito 2754. tempore Ragau, Phalegis filij ædificatam, & nomen sortitam fuisse: cuius primus Episcopus fuit *S. Sixtus*

Locrius
in Chron
Belg.
1095. &
364.

S. Sixtus, à S. Petro circa annum Christi 46. illuc, & ad Sueffionen-
ses missus. Democh-
in tab.

Communis inualuit opinio (& sequitur eam hîc Martyrologium Romanum) Gregorij Turonensis & Hincmari testificatione fundata, S. Remigium septuaginta annos & amplius in Episcopatu sedisse: vt qui creatus habetur Episcopus anno Christi 471. & peruenit ad annum 545. Verum difficultatem facit quod in Actis Synodi Aruernensis, anno 541. sub Honorato Archiepiscopo Bituricensi celebratæ, reperiatur Flavius Rhemensis Episcopus IX. loco subscripsisse, qui Romano S. Remigij immediato successori subrogatus fuit. ex quo, errore deceptos esse patet, qui S. Remigij obitum referunt ad annum 545. Certè par erat Antistitis celeberrimi, Francorum Apostoli, ex hac vita ad Deum transitum, certis signasse die & anno. Quidquid tamen sit, certum est eum longissimo tempore, & quinquaginta annorum spatium longè excedente, sedisse: vtpote qui anno ætatis 22. ob singularem & incredibilem animi eius virtutem & expectationem, idque more Apostolico præcedentibus prophetijs ordinatus est Episcopus. Dicitur ob ætatis prolixitatem, Jubilæus. Ex quo discimus, non nuperum esse, vt Iubilarios honorare, qui laudabiliter 50. annos in sacerdotio, aut, quod rarissimum est, in Episcopatu exegerunt.

Vocatur eius festus dies in Concilio Pistensi c. 3. *Missæ S. Remigij*, more Francorum, nomine Missæ, pro festiuitate, accepto. Sicut & in Capitularibus Regum Franciæ l. 2. c. 18. *Missæ S. Martini*. qui modus loquendi, etiam nobis Belgis in vsu est: Sinte Martens Misse. Sint Ians Misse. Bamis, sine, Bauens Misse, de quo versus extat:

Anteperit mundus, veniat quàm Bano secundus.

item, Kerck-Misse, hoc est, festum Ecclesiæ dedicatæ. Ker smisse, id est, Missa Christi nati, &c. Ac probabiliter mutuati id sumus, & nobis adhæsit, à Francis, quibus magna pars Belgij olim subfuit. Aut ipsi à nobis.

Sexto-

Sexto Nonas Octob.

2
Octob.

Festiuitas S. Angeli Custodis, qui nos in spiritualibus, & corporalibus multipliciter custodit.

H Abent omnes homines, etiam infideles ac nequissimi, (quorum caput Anti-Christus erit) à die natiuitatis suæ; imò & singula regna, ciuitates, pagi, ac Monasteria, Angelum Custodem, speciali Dei prouidentia, illorum tutela deputatum, à quo innumera, eaque maxima, tum animæ, tum corporis beneficia recipiunt in dies. Quocirca vt erga eum gratiores essemus, eiusque protectionem & custodiam magis promereri nobis possemus, S. D. N. Paulus V. omnibus Christi fidelibus eius festum liberè celebrandum concessit, prima die non impedita officio IX. Lectionum, post festum dedicationis S. Michaelis Archangeli, Missa & officio Ecclesiastico peculiariter ad hoc ordinatis: in cuius hymno Matutinali, quod ad rem nostram pertinet, ita orat Ecclesia:

Metum propellat hostium

Nostris procul de sinibus:

Pacem procuret ciuim,

Fugetque pestilentiam.

Ipse etiam Angelus Raphael, qui Tobiam à cæcitate sanauit, hoc carmine Sapphico communibus votis expetitur:

Angelum nobis medicum salutis

Mitte de calis Raphael, vt omnes

Sanet agrotos, pariterque nostros

Dirigat actus.

Ioannis quinto capite, Angelo descendente in probaticam piscinam, & mouente aquam, qui prior descendisset in piscinam post motionem aquæ, sanus fiebat, à quacumque detinebatur infirmitate. Quem angelum nonnulli dicunt fuisse iam proximè memoratum Raphaelem, eo quod nomen eius, medicum significet, cuius officium est sanare. Licet id non prober Maldonatus in eum locum, existimans id diuinæ maiestati minus congruere. Nec enim credendum est, inquit, Deo vnum tantum Angelum, vna in re ministrare, cum

omnes

omnes sint administratorij spiritus. Nemo rex non multos habet medicos, & existimabimus Deum vnum tantum habere? Quæ sanè, pace eius dixerim, non multum vrgent. Si enim certo regno certum Angelum deputat, cur non etiam particularem ad hunc effectum, particularem quempiam, quia ita voluit, potuit deputare? quod tamen an ita fecerit, non definio, quia ignoro. Hilarius in psalm. 137. ^{Reg. 6.} ita scribit: Helizæus absolutissimè docuit, humanas infirmitates Angelorum auxilijs defendi, & in omnibus periculis, si fides maneat in nobis, adesse spiritualium virtutum defensionem. ex quo tamen non conuincitur fidelibus tantum esse angelum deputatum; contrarium enim à Theologis communiter defenditur, & ex c. 10. Danielis probatur, vbi dicit Gabriel Angelus, pro suis Judæis, vt in patriam reducerentur, sollicitus: *Princeps autem*, id est, Angelus Custos. *regni Persarum*, qui tunc infideles adhuc exant, *restitit mihi* &c. ^{1. p. 4. 106.} qui ideo vocatur Princeps, quia Principatus, vt inquit Molina, tutelares sunt regum & regnorum. Archangeli verò tutelares sunt prouinciarum; Angeli, hominum singulorum.

Id quoque credendum est, Angelum custodem, fidelissimè officium suum præstare, erga clientem suum peste infectum. Cùm enim serpens callidissimus calcaneo nostro in sidietur maximè, sed & nullo tempore nos obpugnet grauius, quàm cùm ex hac vita nobis migrandum est, non dubium, quin in ea necessitate, quando communiter ab omnibus alijs derelinquimur, neque consueta Ecclesie remedia ad resistendum ei, ita passim ad manum sunt, Angelus, Custos, pro officio sibi concredito, & pro charitate sua perfecta, nobis diligentissimè assistat. Dicamus itaque sæpius cum Ecclesia:

Angele Dei qui mihi in ministerium missus es, offer orationem meam coram Deo, in die tribulationis meæ, & in necessitatibus meis. ^{Resp. 9. in offic. Eccle.}

I

Tertio

Octobris

Tertio Nonas Octob.

Vide

cap. 52.

Apoth.

Spir. fol.

252.

Abulæ in Hispania S. Teresiæ Virginis, quæ supra sexum fortis mulier, virili facto, mitigatum Carmelitarum Ordinem, ad pristini rigoris Regulas instauravit.

Judith. 8.

Non planè nouum, aut inusitatum est, viros etiam Religiosos, à femina reformari. Antiquissimum exemplum in sacra scriptura habemus, vbi sancta illa vidua Judith, Clerum ciuitatis Bethulæ laudabiliter reprehendit, & reformauit, dicens presbyteris Chabri & Charmi: *Quod est hoc verbum, in quo consensit Ozias, vt tradat ciuitatem Afsyrijs, si intra quinque dies non venerit vobis adiutorium? Et qui estis vos qui tentatis Dominum?* S. Coleta

Baron. anno 1117.

virgo, Corbeæ in Picardia nata, Ordinem S. Claræ post annum 1400. ad veterem disciplinam reuocauit: quam reformationem Franciscani, Recollecti dicti, postmodum assumpserunt, S. Brigitta è regio Danorum & Suecorum sanguine oriunda, fundauit Ordinem S. Saluatoris, vulgò S. Brigittæ nominatur, tam pro viris, quam pro feminis; qui vno eodemque in Cænobio (antiquo more Ordinis nostri Præmonstratensis) diuersitamen in Claustris commorantur; quibus ipsa Abbatissa generaliter præest, viris iugo femineo se submittentibus, prout etiam in Ordine fontis Ebraldi consuetudinis est, in quo vniuersæ Congregationi Abbatissa præsidet, quæ in omnes tum viros, tum feminas, ius supremum obtinet, statuto, vt viri S. Ioannis Euangelistæ exemplo, virginibus seu mulieribus parerent: & hæ vicissim B. Virginis exemplum sequentes, Religiosos tamquam filios amplecterentur, secundum illud Christi: *Ecce filius tuus, Ecce mater tua.*

Ioan. 19.

Ad mitigatum Carmelitarum Ordinem quod attinet, sciendum quòd eorum Regulam ab Alberto Patriarcha conscriptam, & ab Honorio III. eiusque successore Gregorio IX. confirmatâ, cum lapsu temporis, Religionis feruor paulatim tepesceret, Innocentius IV. nonnihil primò temperauerit, ac postea Eugenius IV. abstinentiæ à carnibus,

carnibus, ac ieiuniorum rationem, deque secessu ac mansione in cellulis assidua præceptū, anno 1431. edito diplomate mitigauerit; vnde tunc dicti fuerunt, *Carmelita mitigati*. At verò primæuum vitæ monasticæ rigorem B. Teresia, superiori sæculo reuocauit, monialium primò, post & virorum Carmelitarum discalceatorum familijs plurimis institutis. *Carmelus* verò, mons est in Syria, quarto lapide ab Acone seu Ptolemaide, vrbe ob triennem olim obsidionem nobili. In hoc monte Eliam & Elisæum prophetas, eorumque filios, id est, discipulos, olim egisse sacræ litteræ testantur; à quibus Carmelitæ, longa satis serie, genealogiam suam per Ioannem Baptistam, aliosque viros (qui in Actis Apostolorum, Religiosi vocantur, & in monte Carmelo, prope locum, qui vulgò, *Fons Elia* dicitur, primam omnium B. Virginii in orbe terrarum dedicantur Ecclesiam) ad hæc vsque tempora deducunt. Plurimis interim, tam antiquis quam nostericis scriptoribus, contrarium sentientibus, qui volunt post receptam bello sacro, à Godefrido duce Bullonio, & Antuerpiensium Marchione, Ierosolymam, certos quosdam viros religiosæ ac solitaria vitæ studio secessisse, exemplo Eliæ prophetæ, in montem Carmelum, & ibi vitam Eremiticam egisse, extructo in honorem S. Deiparæ Sacello, à quo dicti fuerint, Eremitæ B. Virginis in monte Carmelo: ac deinde post recuperatam à Saracenis Palæstinam, compulso fuisse migrare in Occidentem; itaque propagatos & dispersos per Italiam, Angliam, Galliam, Hispaniam, & vtramque Germaniam. Vt vt sit, *Veritas Vincit*, licet incognita. interim

VVal-
dens. de
sacram.
tit. 9 c. 84.

Scinditur historicus studia in contraria Cætus.

apud quem, quisquis curiosior es, plura vide, & ad Ecclesiasticæ historiæ amussim, diligenter examina. Ego, quod ad me, verè scribo & sentio: *fratres mei sunt, crescant in mille millia. quin immò,*

Si lubet ad primum deducant stemmata Patrem,

Omnibus AEuigenis qui fuit author Adam.

Obijt autem S. Teresia (quam alij scribunt Terefam, alij Therefam, quidam Tereffam; Pontifex verò Gregorius XV. in Canonizatione eiusdem, [Tereffam nominauit] anno 1582. 4. Octobris. at quoniam cum S. Francisco coincidit, idè celebratur 5. Octob. festum eius solenne.

7
Octob.

Nonis Octobris.

Vide cap.
11 Apot.
Spir. fol.
78.

Commemoratio S. Mariæ de Victoria, quam Pius V. Pontifex Maximus, ob insignem victoriam à Christianis bello nauali, eiusdem Dei Genitricis auxilio, hac ipsa die de Turcis reportatam, quotannis fieri instituit, & Gregorius XIII. prima huius mensis Dominica die, annuam solennitatem Rosarij eiusdem Beatissimæ Virginis celebrandam decreuit.

Sicuti Nonas Augusti (de quo supra) ita & hæc Octobris insigni miraculo sanctissima Deipara nobilitauit; ideoq; ex decreto Sedis Apostolicæ, vtræque sibi habet festiua.

Est verò hæc Victoria illa cunctis sæculis memorabilis, de Turcis Christiani nominis infensissimis hostibus, ad Echinadas insulas seu sinum Corinthiacum, anno 1571. reportata; quando fidelium classis, Sanctiss. D. N. Pij V. P. P. ac Catholici Hispaniarum Regis Philippi Secundi, nec non inclytæ Venetorum Reipub. fœdere coacta, Ioanne Austriaco, Caroli V. Imp. filio ac postea Belgicarum Prouinciarum gubernatore, summo cum imperio Præfecto, de Selymo Turcarum Imp. gloriosè triumphauit, captis hostium triremibus centum & octoginta, ceteris omnibus dissipatis; fractosque nostrorum animos in eam spem erexit, posse inimicos nostros (modò in vnum Christianorum animi viresque conueniant) nullo negotio profigari atque deleri: præsertim si (vt tum in his actum est) præcipuam in Domino, & non in armis spem ponamus, peccatorumque sordibus expiatis, puræ ad Deum preces offerantur, ac Dei Genitricis Mariæ auxilium pijs votis sedulò imploreitur. Quod & nuper anno 1620. in æquè memorabili ac æternum celebrando Pragensi prælio factum fuit, quando Imperatorius exercitus, sanctissima Deipara pro eo de cælo pugnante, non minorem

de

de suis hostibus victoriam acquisiuit: cuius auxiliatricem dexteram (ne ad alienas Prouincias excurramus) etiam hoc Belgium quàm sapissimè est experta; institutis diuersis in locis, pro gratiarum actione, solennibus Supplicationibus.

Porro sicut à varijs locis, in quibus Sanctissimæ Deiparæ Imagines visuntur: ita à varijs beneficijs, quæ eadem humano generi præstitit, varia nomina sortita est; vti hîc imprimis, *S. Maria de Victoria*. Viluordix, *Diua Consolatrix*, *Onse Lieue Vrouvve ten Troost*. à leuamine & consolatione, quæ multi illic repperunt. *Silua-ducis* in templo *S. Ioannis*, *Dulcis Maria*, *De soete Lieue Vrouvve*, à benignitate fidelibus exhibita. *Bruxellis* in *Xenodochio S. Iacobi*, anno superiori inuenta, *Diua Auxiliatrix*, *Onse Lieue Vrouvve van bijstant*, *Nuestra Sennora de Socorro*, à multis & magnis auxilijs, quæ quotidie suis clientibus præstat, sic dicta. Neque enim pauciora in nostro Belgio, immò in nostra Brabantia, quàm in alijs Prouincijs sunt sacra & religiosa loca, Deiparæ cultu, miraculis, & hominum piè peregrinantium concursu illustra. Testantur id *Halla*, *Ceruia*, *Lakæ*, *Camberona*, *Viluordia*, *Losdunum*, *Omelia*, *Tungri*, *Tungerloa*, *Louanium*, *Blandinium*, *Collis-asper*, *Grauesanda*, *Haerlemium*, *Silua-ducis*, *Amor-fortis N. Dame de foy* *Bruxella*, *Villarium*, aliaque sine fine dicenda loca, de quibus plura apud nostrum *Dionys. Mudtzaerts*, & alios. *Vsus* verò *Rosarij* (sic enim orbiculi illi seu globuli, quorum inuentor fuisse dicitur *V. Petrus Eremita* belli sacri sub *Vrbano secundo* buccinator & militarium copiarum in *Syriam* ductor, filo inclusi vocantur) per vniuersam Ecclesiam est celeberrimus, sanctissimæque Deiparæ gratissimus: nam *Rosarium* vocatur, quod ex plurimis salutationibus Angelicis, tamquam ex suaueolentibus rosis componatur, quibus eam quasi coronamus. Cuius quanta sit utilitas & fructus, præsertim si cum attenta ruminacione mysteriorum vitæ Christi & Mariæ persoluatur, ita narrat *Ioannes Lanspergius Theodidactus*: Cum Prior quidam *Carthusiæ Treuirensis*, multis annis hoc exercitium quotidie coluisset, suffragante illi gloriâ Virgine, sapius per diem, præsertim ad horas septem Canonicas, in cælum re vera rapiebatur: vbi inter cetera clarissimè vidit, & audiuit cælestes ciues, *Iesum* & *Mariam* super huiusmodi articulis, ineffabili lætitiâ & deuotione benedicentes, & dulcissimis nominibus *Iesu* & *Mariæ*, reuerentiam modo supra dicto exhibentes, nec non pro omnibus in huiusmodi exercitio

In hist. a
Ecl.
Belg.
Polyd.
Virg. l. 5.
de inu.
rerum c.
10.

l. 7. mir.
operum.
in præf.

citio sese ipsis cæli ciuibus conformantibus in terris, Deum obsecrantes. Ad hæc, pro singulis id genus fertis rosarijs, singulas coronas mirabili fulgore coruscantes, & immarcessibiles in cælestibus reponi. Plenam insuper peccatorum remissionem, singularem quoque gratiam, & benedictionem in præfenti, gloriamque in futura vita, pro qualibet corona rosacea, vel rosario, illis à Domino Iesu per preces beatissimæ Matris eius, diuina autoritate promitti & conferri. Denique maiorem Dei gratiam & salutis thesaurum in eodem latere exercitio, quàm quispiam mortalium possit comprehendere, primæ veritatis testimonio illustratus cognouit, nobisque hæc post obitum suum in scriptis reliquit. Hæc ille. Plura vide, simul etiam modum recitandi Rosarium, apud Iac. Aluar. de Pazl. 2. de vita religiosè instituenda c. 3. Vti autem sodalitas sacri Rosarij maxime viget in Ordine Dominicano, ita in Franciscano sodalitas sacre Chordæ, in honorem miraculose Chordæ S. Francisci instituta, & multis indulgentijs dotata: in Ordine Carmelitano sodalitas sacri Scapularis, quod à Beatissima Virgine è cælo accepit B. Simon Stockius, Ordinis sui Magister generalis. In ordine Eremitarum S. Augustini, sodalitas sacre Corigię seu Cinguli. In Ordine denique nostro, sodalitas Immaculatæ Conceptionis D. Virginis, quibus alijsque sese mancipare, contra pestem salubre Pharmacum est, vt in Apotheca mea latius probaui.

Aluar. de
Pazl. 2.
c. 3.

Paleo-
nyd l. 3.
c. 7. &
Thomas
de Iesu.

Kalendis